

Nakládání s odpady v Praze

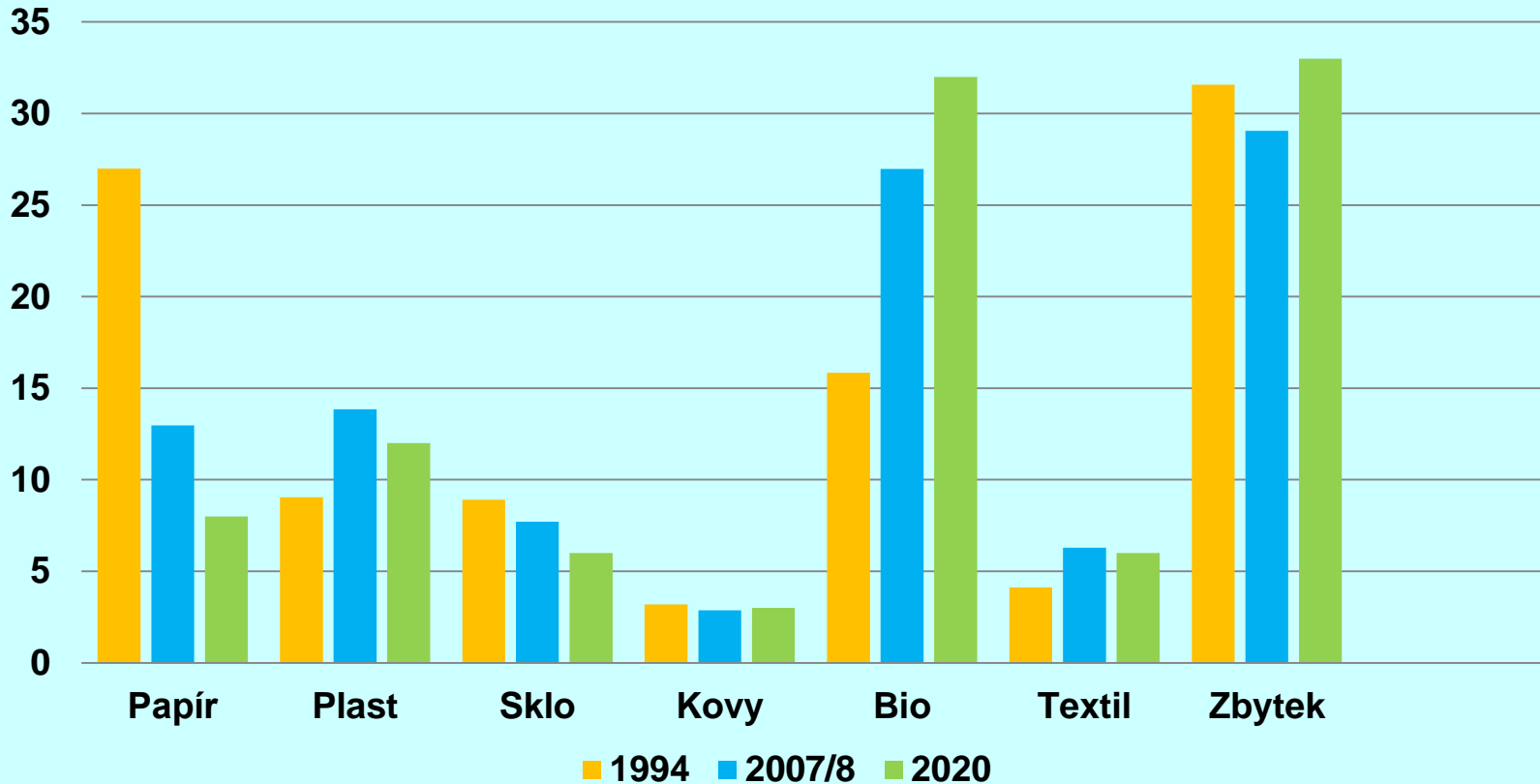
- Nakládání s odpady v Praze a požadavky nové legislativy
- Co lze doma i v práci třídít
- Značení obalů
- Třídění jednotlivých složek – v Praze

Nakládání s odpady v Praze

- Domácnosti v Praze produkují přibližně 340 kg odpadu v přepočtu na 1 obyvatele a rok.
- Celkově se k recyklaci v roce 2020 sebralo asi 100 kg surovin (30 %), kontejnery na papír, plasty, sklo, kovy a další suroviny na ulicích a ve sběrných dvorech (52 kg), bioodpady (13 kg), zahrnuty jsou další materiály a sběrný surovin (35 kg).
- Ze zbývajících 240 kg/ob/rok tvoří největší podíl směsný (zbytkový) odpad (asi 200 kg). Zbytek jsou objemné a nebezpečné odpady.
- Rozbory směsného odpadu naznačují, že 70 % by šlo využít, jde hlavně o bioodpad (32 %), papír, plasty, sklo, kovy (29 %) a další materiály (9 %).

Nakládání s odpady v Praze

Váhové složení směšného odpadu v Praze (%)

Údaje za rok 2020 jsou přibližné.

Nakládání s odpady v Praze

- Nová legislativa požaduje, aby obce v roce 2025 předali k recyklaci 60 % komunálních odpadů.
- Na podporu snižování produkce směsného odpadu Praha od roku 2022 zavádí plošné třídění bioodpadu (svoz je zdarma). Více na: <https://bioodpad.praha.eu/>.
- V brzké budoucnosti lze očekávat změny v systému třídění dalších komodit (např. se zkouší třídění vybraných surovin přímo v domech)
- MHMP počítá i s tím, že bude nutno dotříďovat objemný odpad (od roku 2024 bude z něho nutno vytrídit nejméně kovy, plasty, dřevo).
- MHMP počítá i s podporou REUSE center a dalších možností snižování produkce odpadů.
- V Praze je zaveden také motivační systém platby za popelnice podle jejich objemu (PAYT).

Co lze doma a v práci třídít

Tříděný sběr:

- papír
- plast
- sklo bílé a barevné
- nápojové kartony
- kovy včetně hliníku
- bioodpad (tráva, listí, dřevo, větve ...)
- rostlinné oleje
- nebezpečné odpady (SD)
- objemný odpad (SD)

Zpětný odběr:

- obaly
- elektroodpad
- světelné zdroje
- baterie, monočlánky
- autobaterie (výkup)
- pneumatiky
- minerální oleje
- cartridge

REUSE: oblečení, hračky, sportovní potřeby, obecně věci k dalšímu využití

Nejbližší kontejner naleznete na: <https://www.kamsnim.cz/>

Váháte, co kam patří. Pomůže: <https://www.samosebou.cz/kampatri/>

Značení obalů 1

PET		POLYETYLEÁLN TEREFTALÁT. PET lahve, polyesterové tkaniny, některé obaly od mléčných nápojů, malé elektroniky ...
HDPE		TVRDÝ POLYETYLÉN. Odolný plast. Obaly od čistících prostředků, šamponů, sprchových gelů, kanystry, víčka od PET lahví.
PVC		PVC - POLYVINYLCHLORID. Plastové vodovodní trubky, linoleum ...
LDPE		MĚKKÝ POLYETYLÉN. Měkký plast. Igelitové tašky, fólie, obaly od sušenek, apod.
PP		POLYPROPYLEN. Pružný a odolný plast. Plastové obaly od kečupu, tuby (zubní pasty, krémy).
PS		POLYSTYREN. Bílý pěnový Podtácky od masných výrobků, izolace, ochrana zboží Tmavý tuhý nápojové kelímky, plastové nádoby, misky, obaly od elektroniky.
PS		OSTATNÍ PLASTY. Tato značka se používá pokud není obal vyroben z některých 6 typů uvedených výše, popřípadě pro kombinované obaly.

PAP		VLNITÁ / HLADKÁ LEPENKA. Součást krabic a balení.
PAP		OSTATNÍ PAPIR. ... Ostatní papír.

C/PAP		VÍCEVRSTVÉ OBALY. Krabice od džusů, mléka či laciného vína.
-------	---	--

GL		BÍLÉ SKLO. Průhledné sklenice od kompotů, zavařenin, a lahve od nápojů...
----	---	--

GL		BAREVNÉ SKLO. Lahve od piva, ostatních nápojů a výrobků, které nejsou průhledné. Patří sem i tabulové sklo (z oken).
----	---	---

FE 40	OCEL.
ALU 41	HLINÍK
FOR 50	DŘEVO
FOR 51	KOREK
TEX 60	BAVLNA
TEX 61	JUTA

KOMBINOVANÉ OBALY	
C/??? 80	PAPÍR A LEPENKA / RŮZNÉ KOVY.
C/??? 81	PAPÍR A LEPENKA / PLAST
C/??? 82	PAPÍR A LEPENKA / HLINÍK
C/??? 83	PAPÍR A LEPENKA / OCELOVÝ POCÍNOVANÝ PLECH
C/??? 84	PAPÍR A LEPENKA / PLAST / HLINÍK
C/??? 85	PAPÍR A LEPENKA / PLAST / HLINÍK / OCELOVÝ POCÍNOVANÝ PLECH
C/??? 90	PLAST / HLINÍK
C/??? 91	PLAST / OCELOVÝ POCÍNOVANÝ PLECH
C/??? 92	PLAST / RŮZNÉ KOVY
C/??? 95	SKLO / PLAST
C/??? 96	SKLO / HLINÍK
C/??? 97	SKLO / OCELOVÝ POCÍNOVANÝ PLECH
C/??? 98	SKLO / RŮZNÉ KOVY

Ze lomítkem je zpravidla označení materiálu, který v této kombinaci převládá.

Značení obalů 2

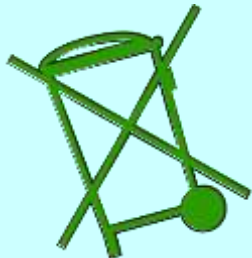
Matoucí symbol. Říká jen, že odpady patří do koše.

Symbol sděluje, že výrobce zaplatil EKO-KOMU za zpětný odběr.

Symbol s otevřenými šipkami sděluje, že při jeho výrobě byly použity recykláty

Symbol sděluje, že se jedná o odpad, který nepatří do popelnice ani do tříděného sběru (obvykle se jedná o nebezpečný odpad)

Třídění papíru

V komunálním odpadu cca 40-50 kg/ob.
To je cca 1 kontejner (doporučená měrná hmotnost 30 až 60 kg/m³).

Náklady na třídění byly v roce 2020 cca 8000 Kč/t. Od EKO-KOMU dostalo město asi 1500 Kč/t. Je to dáno mimo jiné tím, že obaly tvořily jen 46 % sběru.

Nedostatek místa pro kontejnery. Na sídlištích obvykle 1 kontejnerové stání na 500 obyvatel. **Důležité je proto krabice skládat a prevence.**

Pro zajímavost:

Recyklace 1 tuny papíru ušetří asi 0,6 až 3,6 tuny CO₂e, na skládkách přispívá ke vzniku metanu. Recyklace snižuje tlak na lesy (odklon od smrkových monokultur) !!!

Třídění papíru

Do kontejnerů na papír nepatří:

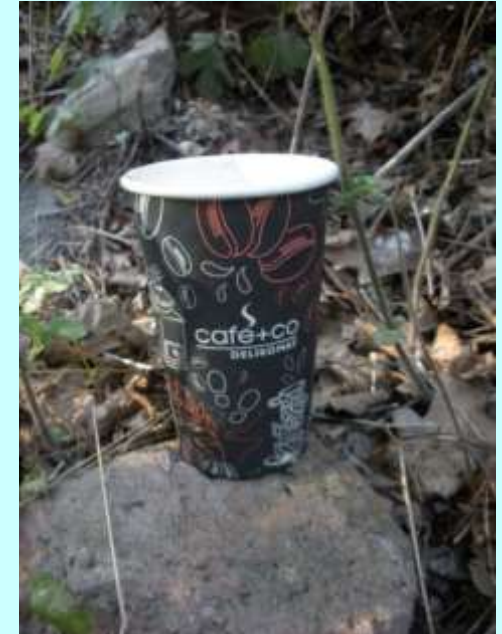
Mokrý papír (vykupuje se podle váhy)

Hygienický papír

Lepené papíry (účtenky)

Všechny typy papíru, po kterých stéká voda
(pohledy, fotografie, tvrdé desky, pečící papír,
mastný papír, kopíráky)

Kombinované obaly – C/PAP

Krátké video o třídění:

<https://www.youtube.com/watch?v=gXpy6b3h-vs>

Třídění plastů

V komunálním odpadu cca 30-40 kg/ob.
To je cca 1-2 kontejnery na osobu (doporučená měrná hmotnost 16 až 35 kg/m³).

Náklady na vytrídění 1 tuny plastu byly v roce 2020 cca 12000 Kč/t. Od EKO-KOMU dostala město cca 4600 Kč/t. Obylí tvoří 68 % sběru.

Při snižování dopadu spotřeby plastu by měly být cíle směřovány především na prevenci a to i proto, že jen část plastů lze recyklovat. Možnosti – trvanlivé tašky, opakovatelně použitelné obaly (pytlík, kelímek, nádobí), pítka (kohoutková voda), filtry na vodu, minimalizace obalů, krabičky na jídlo. **Důležité je opět duté obaly sešlapávat.**

Pro zajímavost:

Plasty se podílí asi z 50 % na výhřevnosti komunálního odpadu. Díky tomu ale mají spalovny podobnou uhlíkovou stopu jako uhelné elektrárny.

Třídění plastů

Do kontejnerů na plasty patří především

PET láhve všech barev

PE a PP čisté a (barevné) fólie

PE - Tvrdé plasty (drogerie)

Ostatní plasty se využijí pouze někde a někdy. Drobné kousky třídit nemá smysl, nelze dotřídit.

Do kontejnerů na plasty nepatří:

Mastné plasty (ani PET od oleje)

PVC (koberce, zahradní nábytek, trubky)

Směsné plasty v Praze končí ve spalovně
(Praha nevyrábí alternativní paliva)

Stavební polystyren = nebezpečný odpad

Třídění skla

Co tedy třídit do zeleného kontejneru:

barevné sklo

tabulové sklo – to třídíme vždy do zeleného kontejneru

sklo čiré, tedy sklenice od kečupů, marmelád či zavařenin

POZOR: mohou být i nevymyté a nevadí ani víčka!

skleničky, mísy a misky atd.

Nikdy ale do zeleného kontejneru nevhazujte:

keramiku a porcelán;

autosklo, zrcadla nebo třeba drátované sklo;

zlacená a pokovená skla;

varné a laboratorní sklo;

sklokeramiku.

<https://www.samosebou.cz/2018/06/15/trideni-skla-proc-nemusi-byt-vymyte/>

Nápojové kartony

Do kontejneru (nádoby) na nápojové kartony

patří: **nepatří:**

 • krabice od džusů a vína

 • krabice od mléka •

 • krabice od mléčných výrobků

 • sáčky od kávy

 • sáčky od instantních polévek

 • krabice od žitné kávy nebo kakaa

Do kontejneru na NK nepatří jiné než vyobrazené obaly s označením C/PAP.

TIP: PET láhev od mléka se recykluje snadněji než karton.

Desky z tetrapacku: <https://www.estav.cz/cz/6708.produkt-packwall-je-cenove-priznivou-nahradou-osb-desek>

Kovy

V Praze je již zavedeno třídění kovových obalů.

Hliníkové plechovky – v ČR se jich prodá cca 500 miliónů kusů za rok, vytrídí se 20-25 %. Lze též dávat alobal, kovová víčka ...

Konzervy (obvykle železo) – změna našeho chování, i na venkově se objevuje (psi, kočky)

Zajímavost:

Výroba železa se mezi roky 2002 až 2017 zdvojnásobila.

Ostatní kovy lze prodat či odnést na sběrný dvůr.

Bioodpad

Nově od roku 2022 si mohou majitelé domu objednat zdarma nádobu pro sběr bioodpadu - <https://bioodpad.praha.eu/>. Nabízí se svoz 120 a 240 litrových nádob s četností svozu 1x za 14 dní, 1x týdně, 2x týdně. Jako prevence je podporováno i domácí a komunitní kompostování.

Komunitní kompostér v Praze-Řepích.
Ivana Š., Praha-Řepy

Rostlinné oleje, jedlé tuky

Praha zavedla sběr rostlinných olejů ve 20 sběrných dvorech, nově zkouší sběr i po městě (je to povinnost dle zákona o odpadech).

Výhody:

- brání znečištění kanalizace
- využitelná surovina
- (lze filtrovat, spalovat, s olejů se vyrábí odbouratelné bioplasty (český patent – technologie Hydal - <https://zajimej.se/hydal/>).

https://portalzp.praha.eu/jnp/cz/odpady/pro_obcany/rozsirujeme_sit_nadoboveho_sberu_jedlych.html

Nebezpečné odpady

Nebezpečné odpady se v Praze sbírají **ve sběrných dvorech**. Obvykle se následně likvidují ve spalovnách nebezpečného odpadu. Cena likvidace je velmi vysoká (i 20000 Kč/t), proto je důležité jejich vzniku předcházet.

Nejběžnější typy nebezpečných odpadů:

Odpad, který vykazuje nějakou nebezpečnou vlastnost. Nebezpečné odpady, které se mohou vyskytnout v běžné domácnosti jsou **zářivky (zpětný odběr), rtuťové teploměry a léky (lékárny), použité baterie a akumulátory (zpětný odběr), ředidla, obaly od barev, sprejů, zbytky kyselin, fotochemikálie, pesticidy, vyřazené ledničky a televizory, popřípadě jiná elektrická a elektronická zařízení (zpětný odběr).**

Azbest není komunální odpad (ale stavební). Nemusí ho na sběrném dvoře vzít.

Objemný odpad

Odpad, který se nevejde do popelnice (nábytek, matrace, linoleum, sportovní potřeby ...).

Lze odevzdat ve sběrném dvoře.

Městské části také přistavují VOK do ulic. V současné době není tento odpad dotřídčován, ale vozí se do spalovny či na skládku.

Některé městské části ho odváží i od kontejnerových stání (jiné ale tuto činnost mohou pokutovat – nepořádek kolem popelnic).

Využitelné věci lze nabídnout k využití (viz dále).

Lze si objednat odvoz objemného odpadu od domu či přistavení kontejneru -

https://portalzp.praha.eu/jnp/cz/odpady/pro_obcany/novinky_a_pilotni_projekty/objednavkovy_odvoz_odpadu_do_sberneho_1.html.

REUSE: oblečení, hračky...

Sběr textilu pro charitativní účely má své meze. Chybí hlavně pánské věci. Využije se asi 15 %. Dalších 45 % se vyváží jako humanitární pomoc.

Přírodní materiály lze zpracovat na pracovní hadry, poskytnout útulkům pro zvířata.

Uhlíková stopa textilu je velmi vysoká – cca 25 kg CO₂/kg.

Jiné možnosti: Bazary. Systém dobročinných obchodů. V Praze je to například domov Sue Ryder – <https://www.sue-ryder.cz/> , dále <https://praho.nevyhazujto.cz/>.

REUSE: nábytková banka

V Praze vznikla nábytková banka - <https://nabytkovka.cz/> - pro darovaný nábytek zajišťuje i odvoz z domu.

Elektroodpad

V ČR se ročně prodá 150 až 200 tisíc tun elektrospotřebičů. Obsahují nebezpečné látky i cenné suroviny. Proto podléhají zpětnému odběru.

Prodejce je povinen odebrat staré zařízení, pokud daný typ prodává. Je také povinen říci, jak nové zařízení odstranit.

Drobné elektro lze odevzdat do červených kontejnerů (ASEKOL) – do kontejneru patří všechny malé spotřebiče (ne televize, monitory, zářivky, žárovky), z boku je na kontejneru vhoz pro baterie.

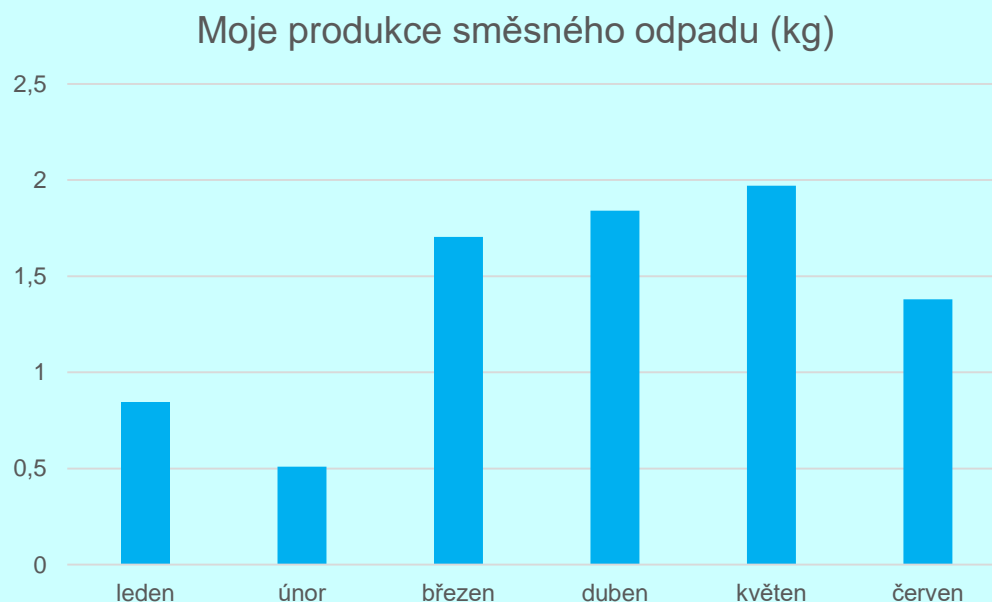
Velké spotřebiče lze odevzdat ve sběrném dvoře či odevzdat v prodejně při nákupu nového přístroje.

Boxy na sběr elektroodpadu jsou také na úřadech, někdy na školách, v supermarketech.

A to je konec

a nezapomeňte: snížení produkce odpadu o 10 kg má stejný dopad jako když vytrídíte 30 kg

Děkuji za pozornost

kontakt: milan.havel@arnika.org, www.arnika.org